

การประเมินผลโครงสร้างต้นทุน ผลตอบแทน และอัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูก
ส้มโอในจังหวัดนครปฐม

Evaluation of Cost, Revenue Structure and Financial Ratio
for Pomelo Cultivation in Nakhon Pathom Province

กสมล ชนะสุข*

สมพล สุขเจริญพงษ์*

ศานติ ดิฐสถาพรเจริญ**

กนกพัชร วงศ์อินทร์อยู่***

มินท์มันตา หิรัญย์ณภัทร์****

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุน และผลตอบแทนของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม 2) วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกในเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนส้มโอนครชัยศรี ซึ่งอยู่ในอำเภอสสามพราน จำนวน 21 คน และอำเภอนครชัยศรี จำนวน 28 คน รวมทั้งหมด 49 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุน ผลตอบแทน และอัตราส่วนทางการเงิน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีตลอดอายุ 20 ปี มีโครงสร้างต้นทุนรวมเฉลี่ย 42,545 บาทต่อไร่ ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 1,299 บาทต่อไร่ และต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 41,246 บาทต่อไร่ และเมื่อคิด 20 ปีพบว่า มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเฉลี่ย (NPV) 791,608.35 บาทต่อไร่ อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) คิดเป็นร้อยละ 22.30 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR)

คิดเป็น 2.96 เท่า แสดงให้เห็นว่าการเพาะปลูกส้มโอมีความคุ้มค่าต่อการลงทุน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 99.90 ในปีที่ 13 และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 86.31 ในปีที่ 15 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายคือ ให้หน่วยงานภาครัฐเข้ามาให้ความรู้ด้านกระบวนการผลิตทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร และเกษตรกรควรทำการวางแผนและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต คำนึงถึงการบริหารต้นทุนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และให้เกษตรกรนำเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศเข้ามาช่วยในการวางแผนวิเคราะห์การเพาะปลูกส้มโอ เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และนำไปสู่การพัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้นำด้านการเกษตร หรือ Smart Farmer

คำสำคัญ : ต้นทุน, ผลตอบแทน, อัตราส่วนทางการเงิน, การเพาะปลูกส้มโอ

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

**** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Abstract

The objectives of this study were 1) to study and analyze cost and revenue structure of pomelo cultivation in Nakhon Pathom province and 2) to analyze financial ratio of pomelo cultivation in Nakhon Pathom province. Key informants were 49 pomelo farmers, the members of Pomelo Community Enterprise Network of Nakhon Chai Si in Nakhon Chai Si district. They consisted of 21 farmers from Sam Phran district and 28 farmers from Nakhon Chai Si district. Purposive sampling technique was used for data collection. The data were analyzed in terms of cost, revenue structure and financial ratio. The results revealed that for cultivating the pomelo, "Thong Dee" over twenty years, the average total cost were 42,545 baht which consisted of the average fixed cost of 1,299 baht and the average variable cost of 41,246 baht per farm. After analyzing revenue structure of 20 years, it showed that the net present value (NPV) was 791,608.35 baht per farm, the internal rate of return (IRR) of the project was 22.30 percent

and the benefit-cost ratio (BCR) was 2.96 times. Consequently, it indicated that pomelo cultivation was worth the investment. In additions, financial ratio analysis showed that the highness of gross profit margin was 99.90 in year 13 and the highness of net profit margin was 86.31 in year 15. The researchers suggested that there should be a policy to provide the farmers with the government agencies with knowledge on Good Agricultural Practices (GAP). The farmers should plan and analyze factors related to production and take into account cost management for maximum efficiency. In addition, they should adopt technology information to help with analyzing plan of pomelo cultivation in order to get the product that meets the needs of consumers. As a result, this can lead the farmers to self-development and being agricultural leader or Smart Farmer.

Keyword: Cost, Revenue, Financial Ratio, Pomelo Cultivation

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ส้มโอเป็นไม้ผลสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะพันธุ์ทองดีเป็นที่นิยมบริโภคเนื่องจากผิวเปลือกบาง สีเนื้อคล้ายสีทับทิม รสชาติหวานกลมกล่อมจึงได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ ปี 2558 ประเทศไทยมีผลผลิตส้มโอรวม 245,490 ตัน ส่งออกต่างประเทศ 12,180 ตัน คิดเป็นมูลค่า 271.63 ล้านบาท ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ประเทศจีน ฮองกง และแคนาดา มูลค่าการส่งออกไปจีนคิดเป็นร้อยละ 65 และปี 2560 ประเทศไทยใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (JTEPA) สำหรับส่งออกไปญี่ปุ่นโดยอัตราภาษีนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 0 (สำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตร, 2558) โอกาสการส่งออกส้มโอไปประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นยังมีความต้องการส้มโอเป็นจำนวนมาก ประกอบกับผู้บริโภคในประเทศญี่ปุ่นมีกำลังการซื้อที่สูงขึ้น จึงนับเป็นโอกาสที่ดีสำหรับเกษตรกรและผู้ส่งออกส้มโอในประเทศไทย (ประชาชาติธุรกิจ เศรษฐกิจในประเทศ, 2560)

จังหวัดนครปฐมถือเป็นแหล่งผลิตส้มโอพันธุ์ทองดีคุณภาพสูง ได้รับการยอมรับและนิยมบริโภคทั้งในและต่างประเทศ โดยมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 53,756 ไร่ มีจำนวนเกษตรกร 11,388 ราย (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร, 2559)

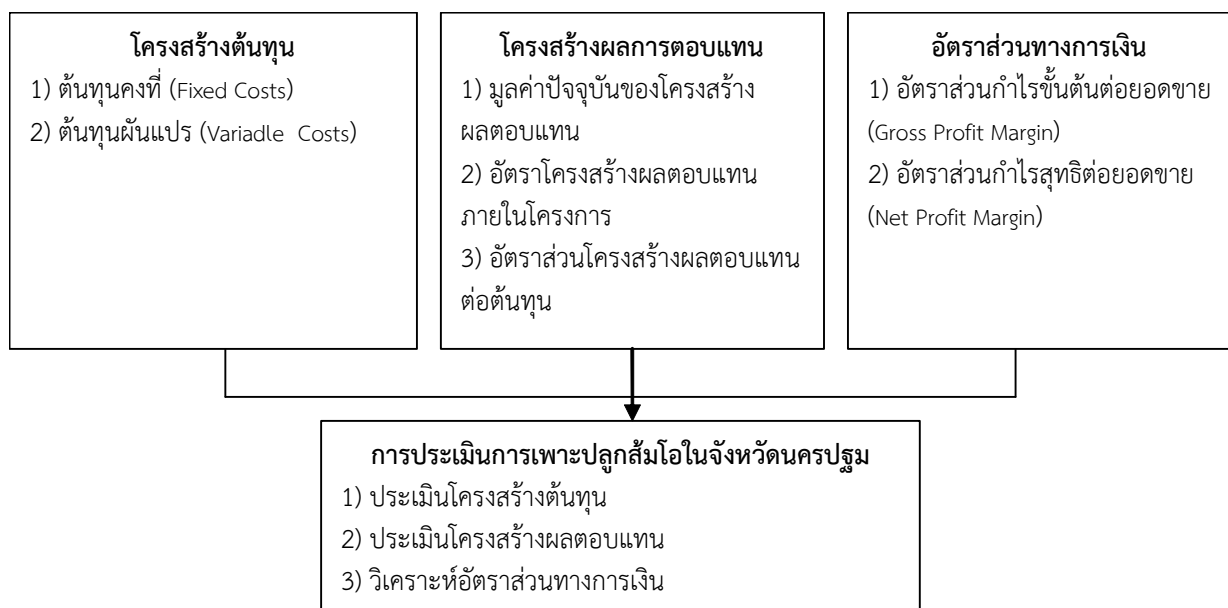
ซึ่งปัจจุบันการเพาะปลูกส้มโอให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานตลาดต้องการเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง แต่เนื่องจากในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดนครปฐม ประสบอุทกภัยในหลายพื้นที่ส่งผลให้ผลผลิตเกิดความเสียหาย โดยส้มโอที่ได้รับความเสียหายจะมีบางส่วนที่ต้นตาย ต้นอยู่ในสภาพแย่มาก และต้นอยู่ในสภาพฟื้นฟูเกษตรกร จึงต้องปรับปรุงพื้นที่การเพาะปลูก ซึ่กึ่งพันธุ์ส้มโอใหม่ อีกทั้งยังพบปัญหาศัตรูพืชจึงส่งผลให้การเพาะปลูกส้มโอมีต้นทุนการเพาะปลูกที่สูงขึ้น แต่ว่าเกษตรกรไม่ทราบต้นทุน ผลตอบแทน และความคุ้มค่าจากการลงทุนเพาะปลูกส้มโอของตนเอง เพื่อให้เกษตรกรทราบต้นทุน ผลตอบแทน และความคุ้มค่าจากการลงทุนในการเพาะปลูก

ส้มโอ คณะผู้วิจัยจึงศึกษาและประเมินโครงสร้างต้นทุน ผลตอบแทน และอัตราส่วนทางการเงิน ของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม เพื่อหาแนวทางการลดต้นทุนของการเพาะปลูกส้มโอ และผลตอบแทนที่เกษตรกรควรจะได้รับจากการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุน และผลตอบแทนของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม
- 2) เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2551) กล่าวว่า ต้นทุน (Cost) คือ ทรัพยากรของกิจการที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงินที่จะต้องสูญเสียไปเพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการที่จะได้รับมา ซึ่งการผลิตสินค้าสินค้าและบริการผู้ประกอบการควรมีความเข้าใจลักษณะของต้นทุนที่จำแนกตามพฤติกรรมที่ส่งผลต่อรายได้และค่าใช้จ่าย รวมถึงการรับรู้กำไรและขาดทุนในการประกอบธุรกิจ

นันทพร พิทยะ และคณะ (2555, หน้า 35-36) กล่าวว่า ต้นทุนที่จำแนกตามพฤติกรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร

1. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึง ต้นทุนที่มีพฤติกรรมคงที่หรือต้นทุนที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามระดับของกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นระดับกิจกรรมจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ต้นทุนคงที่จะไม่ถูกกระทบหรือไม่ผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลง

2. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึง ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงจำนวนในทางเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงของระดับของกิจกรรม โดยพฤติกรรมของต้นทุน (ในช่วงกิจกรรมหนึ่ง) ต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยผลผลิตของต้นทุนประเภทนี้จะคงที่เสมอ ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการเงิน

การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Analysis) เป็นการเปรียบเทียบเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่าย (Cost) กับรายได้หรือผลประโยชน์ (Benefit) จากโครงการนั้น โดยอาศัยหลักการคิดลดหรือมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์และประเมินค่าเงินลงทุนในโครงการดังต่อไปนี้ (เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์, 2555)

1. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) เป็นการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของเงินสดไหลเข้ากับมูลค่าปัจจุบันเงินสดไหลออกของการลงทุน มีสูตรที่ใช้ในการคำนวณ ดังนี้

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t}$$

โดย	B_t	=	ผลตอบแทนหรือกระแสเงินสดเข้าในปีที่ t
	C_t	=	ต้นทุนหรือกระแสเงินสดออกในปีที่ t
	r	=	อัตราคิดลด (คิดเป็นร้อยละ)
	t	=	ระยะเวลาของโครงการ ปีที่ 0 ถึง n (0,1,2,3,...,n)
	n	=	อายุของโครงการ

เกณฑ์การตัดสินใจเลือกโครงการลงทุน คือ จะยอมรับโครงการลงทุน ถ้าค่า NPV เป็นบวก และจะปฏิเสธโครงการลงทุน ถ้าค่า NPV เป็นลบ

2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : BCR) เป็นการหาอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนว่าเป็นกี่เท่าของมูลค่าปัจจุบันของเงินลงทุน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$BCR = \frac{\sum_{t=0}^n B_t (1+r)^{-t}}{\sum_{t=0}^n C_t (1+r)^{-t}}$$

โดย	B_t	=	มูลค่าของโครงสร้างผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	=	มูลค่าของเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายปีที่ t
	r	=	อัตราคิดลด (คิดเป็นร้อยละ)
	t	=	ระยะเวลาของโครงการ ปีที่ 0 ถึง n (0,1,2,3,...,n)
	n	=	อายุของโครงการ

เกณฑ์การตัดสินใจเลือกโครงการ คือ ถ้าค่า BCR มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนมีความคุ้มค่า

3. อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) คือ อัตราคิดลด (r) ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนตลอดอายุของโครงการ หรือมีอัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับศูนย์ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\sum_{t=0}^n \frac{(B_t - C_t)}{(1+r)^t} = 0$$

โดย	B_t	=	มูลค่าของโครงสร้างผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	=	มูลค่าของเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	=	อัตราคิดลด (คิดเป็นร้อยละ)
	t	=	ระยะเวลาของโครงการ ปีที่ 0 ถึง n (0,1,2,3,...,n)
	n	=	อายุของโครงการ

เกณฑ์การตัดสินใจเลือกโครงการ คือ ยอมรับโครงการลงทุน ถ้าค่า IRR มีค่ามากกว่าอัตราคิดลด หรือค่าเสียโอกาสเงินลงทุน และปฏิเสธโครงการลงทุน ถ้าค่า IRR น้อยกว่าอัตราคิดลด หรือค่าเสียโอกาสเงินลงทุน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน เป็นการเปรียบเทียบเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายกับรายได้จากการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดี โดยการหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) เพื่อแสดงให้เห็นว่าการลงทุนเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐมมีความคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่

แนวคิดเกี่ยวกับอัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ช่วยให้ทราบถึงสภาพทางการเงิน และประสิทธิภาพในการบริหารงานของกิจการ เนื่องจากแสดงความสัมพันธ์ของตัวเลขกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ โดยสามารถนำข้อมูลรายปีมาเปรียบเทียบ เพื่อบ่งบอกถึงสถานะภาพที่แท้จริงของกิจการในการทำกำไร (Profitability) ดังนั้น โครงการลงทุนลักษณะนี้จึงเป็นโครงการลงทุนระยะยาว เพราะมีค่าใช้จ่ายและรายได้หรือผลประโยชน์เกิดต่อเนื่องกัน

เป็นเวลาหลายปี จึงมุ่งวัดผลกำไรที่เกิดจากการลงทุนของผู้ลงทุนเป็นหลัก ดังนี้ (อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์, 2550)

1. ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1.1 อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) (%) = $\frac{\text{ขายสุทธิ (SALES)} - \text{ต้นทุนขาย (COGS)}}{\text{ขายสุทธิ (SALES)}}$ = $\frac{\text{กำไรขั้นต้น (Gross Profit)}}{\text{ขายสุทธิ (SALES)}}$ อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เนื่องจากแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรขั้นต้น

1.2 อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) (%) = $\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit)}}{\text{ขายสุทธิ (SALES)}}$ อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เนื่องจากแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไร

1.3 อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) (%) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ (Net Profit)}}{\text{ขายสุทธิ (SALES)}}$ อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เนื่องจากแสดงถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทในการทำกำไร หลังจากหักต้นทุนค่าใช้จ่ายรวมทั้งภาษีเงินได้ทั้งหมด

1.4 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return On Equity : ROE) ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ROE) (%) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ (Net Profit)}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)}}$ อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี เนื่องจากแสดงถึงเงินลงทุนในส่วนของเจ้าของ จะได้รับผลตอบแทนกลับคืนมาจากการดำเนินการของกิจการในอัตราส่วนเท่าใด ถ้ามีค่าสูง แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำกำไรสูง

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม เพื่อให้ทราบถึงสภาพทางการเงิน และประสิทธิภาพในการเพาะปลูกส้มโอ โดยศึกษาถึงความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย ซึ่งถ้ามีอัตราส่วนกำไรต่อยอดขายสูงจะแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ลงทุนเพาะปลูกส้มโอมีความสามารถในการทำกำไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ริฎฎารัตน์ อุดม (2558) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์ความคุ้มค่าการลงทุนทางการเงินและความเสี่ยงของการผลิตส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดชัยภูมิ" พบว่า ผู้ผลิตในอำเภอบ้านแท่นและอำเภอกษัตริย์สมุทร มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 1,434,671.39 บาท และ 30,283.98 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน (B/C ratio) เท่ากับ 2.62 และ 1.07 แสดงถึงการปลูกส้มโอของผู้ผลิตที่อำเภอบ้านแท่นมีความคุ้มค่าการลงทุนทางการเงินสูงกว่าอำเภอกษัตริย์สมุทร มัลลิกา จินดาจางค์ (2554) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์ทางการเงินของธุรกิจสวนส้มโอเพื่อส่งออก อำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยนาท" พบว่า ส้มโอพันธุ์ทองดี มีต้นทุนในการผลิตทั้งหมด 57,961.78 บาทต่อไร่ แบ่งเป็น ต้นทุนคงที่ 24,360.14 บาทต่อไร่ และต้นทุนผันแปร 33,601.64 บาทต่อไร่ และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินพบว่า การวิเคราะห์สภาพคล่องทางการเงินใช้อัตราส่วนหมุนเวียน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.64 เท่า แสดงว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินภายนอกแต่นำเงินมาลงทุนน้อย อัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรมีค่าร้อยละ 85 แสดงว่าเกษตรกรที่ลงทุนทำสวนส้มโอมีความสามารถในการทำกำไร และอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีค่าร้อยละ 24 แสดงถึงการกู้ยืมเงินมาใช้ในการเพาะปลูกส้มโอไม่สูงจึงมีความเสี่ยงต่ำ ตาดานท์ กมลรัตนกุล (2553) ศึกษาเรื่อง "ต้นทุนและโครงสร้างผลตอบแทนในการรวบรวมผลผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของสหกรณ์การเกษตรมโนรมย์ จำกัด จังหวัดชัยนาท" พบว่า ต้นทุนและโครงสร้างผลตอบแทนจากการใช้อัตราการค้าลดร้อยละ 7 ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินพบว่า ค่า NPV เท่ากับ 2,926,166 บาท ค่า IRR เท่ากับร้อยละ 6.542 และค่า BCR เท่ากับ 1.03 แสดงถึงความเหมาะสมและคุ้มค่าในการลงทุน ซึ่งการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโครงสร้างต้นทุน ผลตอบแทน และอัตราส่วนทางการเงินโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ประกอบด้วย มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) และอัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) เพื่อประเมินค่าเงินลงทุนของโครงการว่ามีความเหมาะสมและ

คุ่มค่าต่อการลงทุนเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐมหรือไม่ นางนุช อังยุธิกุล (2550) ศึกษาเรื่อง "เศรษฐกิจการผลิตและการตลาดส้มโอในภาคกลาง" ผลการศึกษา ด้านเศรษฐกิจการผลิต โดยการปลูกแบบยกทรงพื้นที่ การปลูกเฉลี่ย 9.85 ไร่ต่อฟาร์ม อายุการปลูก 15 ปี พบว่า ส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐมมีรายได้สุทธิเหนือต้นทุนเงินสดเฉลี่ย 40,572.97 บาทต่อไร่ต่อปี การลงทุนเฉลี่ย 27,053.97 บาทต่อไร่ต่อปี โดยปีที่ 1 มีต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย 30,432.93 บาท ต่อไร่ต่อปี ปีที่ 2 และ 3 เฉลี่ย 23,039.72 บาทต่อไร่ต่อปี และปีที่ 4-15 เฉลี่ย 24,939.52 บาทต่อไร่ต่อปี แสดงถึงความคุ้มค่าต่อการลงทุนและมีความเสี่ยงต่ำ

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้เพาะปลูก ส้มโอในจังหวัดนครปฐม จำนวน 1,061 ครัวเรือน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Technique) ได้แก่ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนส้มโอนครชัยศรี ซึ่งประกอบด้วย อำเภอสามพราน จำนวน 21 คน และอำเภอนครชัยศรี จำนวน 28 คน รวมทั้งหมด 49 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบ

มีโครงสร้าง โดยเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบคำถามประณัยได้ และค่าใช้จ่ายของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก เกษตรกรอำเภอสามพราน และอำเภอนครชัยศรี โดยประสานงานผ่านผู้นำกลุ่ม เพื่อให้เกษตรกรมาประชุมพร้อมกันที่บ้านของตัวแทนเกษตรกรของทั้งสองอำเภอ

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนส้มโอนครชัยศรี จำนวน 49 คน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Method) คือ วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนเพาะปลูกส้มโอ และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอในจังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตาราง 1-2 การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1-20 และตาราง 3-4 การวิเคราะห์โครงสร้างผลตอบแทนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1-20

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ประกอบด้วย โครงสร้างต้นทุน โครงสร้างผลตอบแทน และอัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม ดังนี้

1. โครงสร้างต้นทุนของส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1-10

หน่วย : บาทต่อไร่

รายการ	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5	ปี 6	ปี 7	ปี 8	ปี 9	ปี 10
ผลผลิต (ผลต่อไร่)	-	-	-	800	1000	1400	1600	2000	2400	2800
ราคาผลผลิต (บาทต่อผล)	-	-	-	43.00	43.00	55.00	55.00	70.00	70.00	70.00
รายได้/ผลตอบแทน	-	-	-	34,400.00	43,000.00	77,000.00	88,000.00	140,000.00	168,000.00	196,000.00
ต้นทุนผันแปร										
1. ค่าวัสดุ	21,956.96	24,760.96	29,640.96	40,752.96	40,752.96	40,752.96	40,920.96	40,920.96	40,920.96	41,088.96
2. ค่าแรงงาน (ครัวเรือน/จ้าง)	3,140.00	2,990.00	2,990.00	4,460.00	4,110.00	4,110.00	4,110.00	4,260.00	4,260.00	4,260.00
3. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00
รวมต้นทุนผันแปร	25,596.96	28,250.96	33,130.96	45,712.96	45,362.96	45,362.96	45,530.96	45,680.96	45,680.96	45,848.96
ต้นทุนคงที่										
1. ค่าเตรียมพื้นที่ปลูก	17,500.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ค่าภาษีที่ดิน	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00
3. ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75
รวมต้นทุนคงที่	18,798.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75
รวมต้นทุนทั้งหมด	44,395.71	29,549.71	34,429.71	47,011.71	46,661.71	46,661.71	46,829.71	46,979.71	46,979.71	47,147.71
กำไรสุทธิ	(44,395.7)	(29,549.1)	(34,429.1)	(12,611.1)	(3,661.71)	30,338.29	41,170.29	93,020.29	121,020.9	148,852.9

ที่มา : จากการสำรวจ ปี 2558

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 11-20 (ต่อ)

หน่วย : บาทต่อไร่

รายการ	ปี 11	ปี 12	ปี 13	ปี 14	ปี 15	ปี 16	ปี 17	ปี 18	ปี 19	ปี 20
ผลผลิต (ผลต่อไร่)	3200	4000	4000	3600	3200	2800	2400	2000	1600	1200
ราคาผลผลิต (บาทต่อผล)	85.00	85.00	85.00	85.00	85.00	65.00	65.00	65.00	50.00	50.00
รายได้/ผลตอบแทน	272,000.00	340,000.00	340,000.00	306,000.00	272,000.00	182,000.00	156,000.00	130,000.00	80,000.00	60,000.00
ต้นทุนผันแปร										
1. ค่าวัสดุ	41,088.96	41,088.96	41,200.96	41,200.96	31,600.96	31,880.96	31,880.96	31,880.96	31,880.96	31,880.96
2. ค่าแรงงาน (ครัวเรือน/จ้าง)	4,410.00	4,410.00	4,410.00	4,410.00	3,840.00	3,840.00	3,840.00	3,840.00	3,840.00	3,840.00
3. ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00
รวมต้นทุนผันแปร	45,998.96	45,998.96	46,110.96	46,110.96	35,940.96	36,220.96	36,220.96	36,220.96	36,220.96	36,220.96
ต้นทุนคงที่										
1. ค่าเตรียมพื้นที่ปลูก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. ค่าภาษีที่ดิน	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00	55.00
3. ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75	1,243.75
รวมต้นทุนคงที่	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75	1,298.75
รวมต้นทุนทั้งหมด	47,297.71	47,297.71	47,409.71	47,409.71	37,239.71	37,519.71	37,519.71	37,519.71	37,519.71	37,519.71
กำไรสุทธิ	224,702.9	292,702.9	292,590.9	258,590.9	234,760.9	144,480.9	118,480.9	92,480.29	42,480.29	22,480.29

ที่มา : จากการสำรวจ ปี 2558

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงปี 1-5 เป็นการลงทุนเพาะปลูกส้มโอครั้งแรก มีต้นทุนรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 29,549.71-47,011.71 บาทต่อไร่ โดยมีสัดส่วนการลงทุนต่ำสุดในปีที่ 2 คิดเป็น 29,549.71 บาทต่อไร่ ช่วงปีที่ 6-10 มีต้นทุนรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 46,661.71-47,147.71 บาทต่อไร่ ช่วงปีที่ 11-15 มีต้นทุนรวมทั้งหมดอยู่ระหว่าง 37,239.71-47,409.71 บาทต่อไร่ โดยในปีที่ 13 และ 14 มีต้นทุนรวมทั้งหมดสูงสุดคิดเป็น 47,409.71 บาทต่อไร่ และช่วงปีที่ 16-20 มีต้นทุนรวมทั้งหมดเท่ากันคิดเป็น 37,519.71 บาทต่อไร่

2. โครงสร้างผลตอบแทนของส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์โครงสร้างผลตอบแทนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1 - 10

หน่วย : บาทต่อไร่

รายการ	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5	ปี 6	ปี 7	ปี 8	ปี 9	ปี 10
ผลผลิต (ผลต่อไร่)	-	-	-	800.00	1,000.00	1,400.00	1,600.00	2,000.00	2,400.00	2,800.00
ราคาผลผลิต (บาทต่อผล)	-	-	-	43.00	43.00	55.00	55.00	70.00	70.00	70.00
รายได้/ผลตอบแทน	-	-	-	34,400.00	43,000.00	77,000.00	88,000.00	140,000.00	168,000.00	196,000.00
รายได้สุทธิ/ผลตอบแทนสุทธิ	(72,269.7)	(28,355.9)	(33,235.9)	(11,417.9)	(2,467.96)	30,849.24	42,364.04	94,214.04	122,214.4	150,046.4
อัตราการคิดลด (7%)	0.9346	0.8734	0.8163	0.7629	0.7130	0.6663	0.6227	0.5820	0.5439	0.5083
กระแสรายได้ (PVB)	-	-	-	26,243.76	30,659.00	51,305.10	54,797.60	81,480.00	91,375.20	99,626.80
กระแสค่าใช้จ่าย (PVC)	67,543.32	24,766.10	27,130.51	34,954.52	32,418.66	30,750.25	28,417.51	26,647.43	24,902.98	23,358.40
กระแสรายได้สุทธิ/ กระแสผลตอบแทนสุทธิ (NPV)	(67,543.3)	(24,766.1)	(27,130.5)	(8,710.76)	(1,759.66)	20,554.85	26,380.09	54,832.57	66,472.22	76,268.40

ที่มา : จากการสำรวจ ปี 2558

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์โครงสร้างผลตอบแทนของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 11 - 20

หน่วย : บาทต่อไร่

รายการ	ปี 11	ปี 12	ปี 13	ปี 14	ปี 15	ปี 16	ปี 17	ปี 18	ปี 19	ปี 20
ผลผลิต (ผลต่อไร่)	3,200.00	4,000.00	4,000.00	3,600.00	3,200.00	2,800.00	2,400.00	2,000.00	1,600.00	1,200.00
ราคาผลผลิต (บาทต่อผล)	85.00	85.00	85.00	85.00	85.00	65.00	65.00	65.00	50.00	50.00
รายได้/ผลตอบแทน	272,000.00	340,000.00	340,000.00	306,000.00	272,000.00	182,000.00	156,000.00	130,000.00	80,000.00	60,000.00
รายได้สุทธิ/ผลตอบแทนสุทธิ	221,927.24	293,896.04	293,784.04	259,784.04	235,954.04	144,991.24	119,674.04	93,674.04	43,674.04	23,674.04
อัตราการคิดลด (7%)	0.4751	0.4440	0.4150	0.3878	0.3624	0.3387	0.3166	0.2959	0.2765	0.2584
กระแสรายได้ (PVB)	129,227.20	150,960.00	141,100.00	118,666.80	98,572.80	61,643.40	49,389.60	38,467.00	22,120.00	15,504.00
กระแสค่าใช้จ่าย (PVC)	23,789.57	20,470.16	19,179.62	17,922.55	13,063.06	12,534.87	11,500.80	10,748.85	10,044.13	9,386.63
กระแสรายได้สุทธิ/ กระแสผลตอบแทนสุทธิ (NPV)	105,437.63	130,489.84	121,920.38	100,744.25	85,509.74	49,108.53	37,888.80	27,718.15	12,075.87	6,117.37

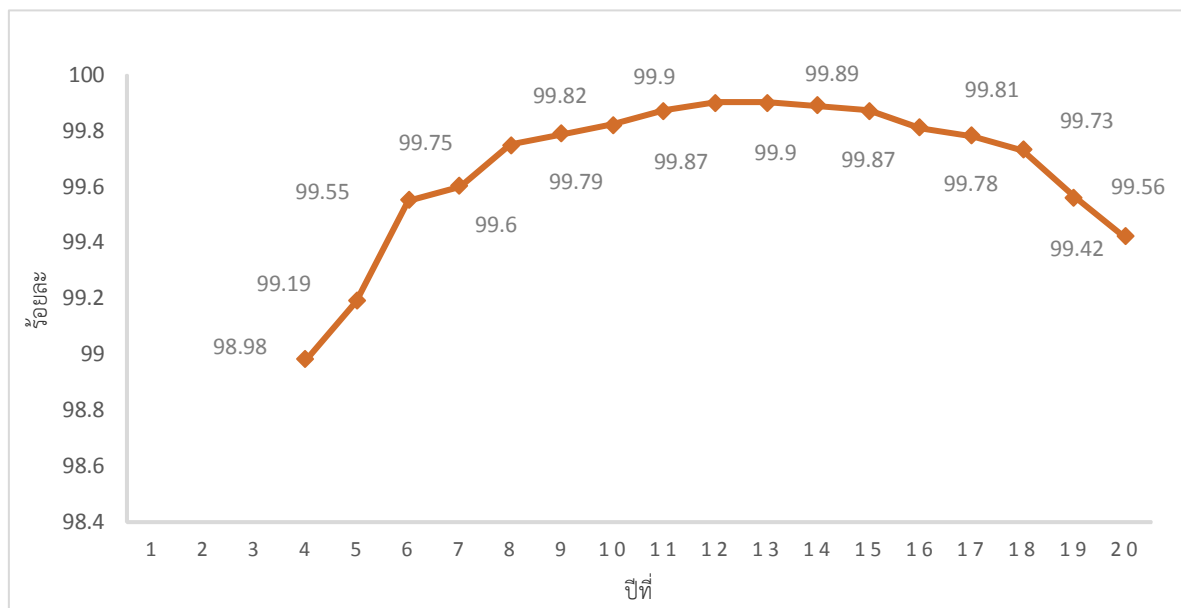
ที่มา : จากการสำรวจ ปี 2558

ผลการศึกษาโครงสร้างผลตอบแทนของส้มโอพันธุ์ทองดี มีรายได้ในช่วงปีที่ 1-5 ผลตอบแทนสุทธิขาดทุนอยู่ระหว่าง 2,467.96-72,269.76 บาทต่อไร่ เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มต้นของการเพาะปลูก ในช่วงปีที่ 6-10 มีรายได้สุทธิ/ผลตอบแทนสุทธิอยู่ระหว่าง 30,849.24-150,046.04 บาทต่อไร่ ในช่วงปีที่ 11-15 อยู่ระหว่าง 221,927.24-293,896.04 บาทต่อไร่ และในช่วงปีที่ 16-20 อยู่ระหว่าง 23,674.04-144,991.24 บาทต่อไร่

ผลการศึกษาโครงสร้างผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Analysis) พบว่า การลงทุนเพาะปลูกส้มโอ

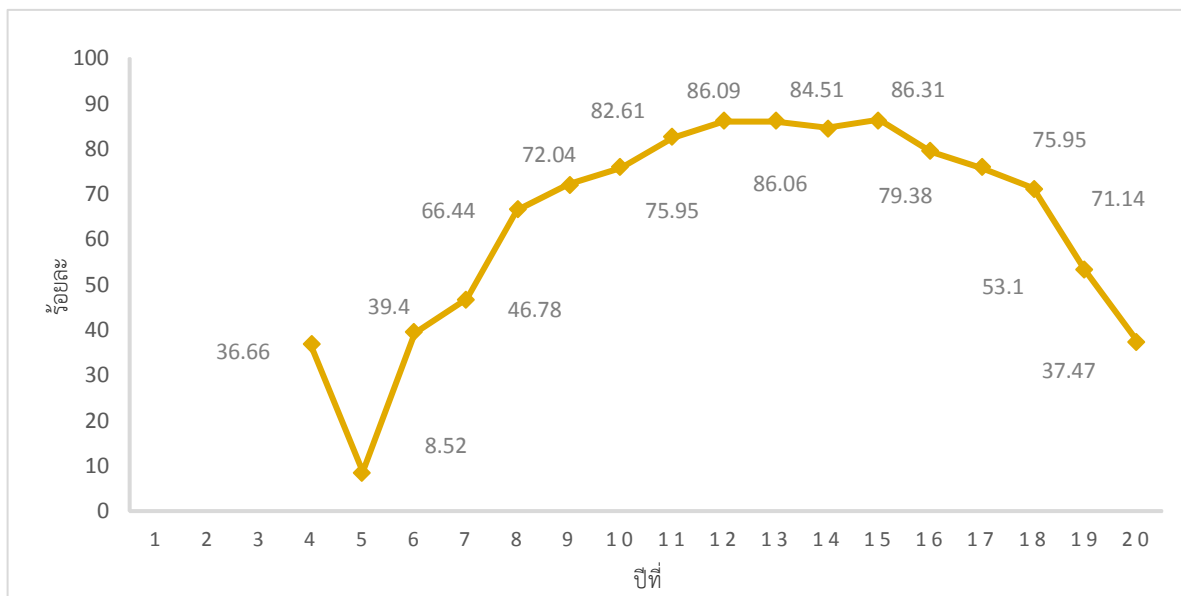
ตั้งแต่ปีที่ 1 - 20 พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) มีค่าเท่ากับ 791,608.35 บาทต่อไร่ ซึ่งมีค่าเป็นบวกแสดงว่าการลงทุนในการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 22.30 ซึ่งมากกว่าอัตราคิดลดที่กำหนด คือ ร้อยละ 7 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) มีค่าเท่ากับ 2.69 ซึ่งมีความมากกว่า 1 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการลงทุนมีค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

3. อัตราส่วนทางการเงินของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม

ภาพที่ 2 อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1-20

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin) ของส้มโอพันธุ์ทองดี ในปีที่ 4 ซึ่งมีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 98.98 และปีที่ 12-13 มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 99.90

ภาพที่ 3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายของส้มโอพันธุ์ทองดี ปีที่ 1-20

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin) ของส้มโอพันธุ์ทองดี ในปีที่ 5 มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 8.52 และในปีที่ 15 มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 86.31

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุน โครงสร้างผลตอบแทนของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดี ในจังหวัดนครปฐม

ผลการศึกษาโครงสร้างต้นทุนของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีตลอดอายุ 20 ปี พบว่ามีต้นทุนรวมเฉลี่ย 42,545 บาทต่อไร่ ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่เฉลี่ย 2,174 บาทต่อไร่ และต้นทุนผันแปรเฉลี่ย 40,371 บาทต่อไร่ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ มัลลิกา จินดาจางค์ (2554) ด้านโครงสร้างต้นทุน แสดงผลการวิเคราะห์ทางการเงินของธุรกิจสวนส้มโอเพื่อส่งออก อำเภอบ้านแพ้น จังหวัดชัยนาท พบว่ามีต้นทุนรวมในการเพาะปลูกส้มโอสูง ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร

ผลการศึกษาโครงสร้างผลตอบแทนของการเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีตลอดอายุ 20 ปี โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 7 ต่อปี พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 791,608.35 บาทต่อไร่ อัตราผลตอบแทนของโครงการ (IRR) เท่ากับร้อยละ 22.30 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เท่ากับ 2.96 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของนงนุช อังยุริกุล (2550) ในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการลงทุนเพาะปลูกส้มโอของจังหวัดนครปฐมตลอดอายุ 15 ปี โดยมีค่า NPV เท่ากับ 2,041,869.33 บาท ค่า IRR เท่ากับร้อยละ 22.17 และค่า BCR เท่ากับ 2.18 ซึ่งอัตราความเสี่ยงของการลงทุนเพาะปลูกส้มโออยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่า NPV, IRR และ BCR มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าการเพาะปลูกส้มโอของจังหวัดนครปฐม มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ เกศินี เวทยาวงค์ (2551) ในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางการเงินของการลงทุนทำสวนส้มโอของจังหวัดนครปฐมตลอดอายุ 22 ปี โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 7.50 ต่อปี พบว่าการลงทุนทำสวนส้มโอของจังหวัดนครปฐมตลอดอายุ 22 ปี มีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของการปลูกส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดนครปฐม พบว่าอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายของส้มโอพันธุ์ทองดี ในปี 1-3 ส้มโอยังไม่สามารถให้ผลผลิต โดยเริ่มให้ผลผลิตในปี 4 ซึ่งปีที่ 4 มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 98.98 และปีที่ 12-13 มีอัตราส่วนกำไรขั้นต้นต่อยอดขายสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 99.90 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายของส้มโอพันธุ์ทองดีในปี 5 มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 8.52 ในปี 15 มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 86.31 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรที่ลงทุนเพาะปลูกส้มโอมีความสามารถในการทำกำไร ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของมัลลิกา จินดาจางค์ (2554) ในการวิเคราะห์ทางการเงินของธุรกิจสวนส้มโอเพื่อส่งออก อำเภอบ้านแพ้น จังหวัดชัยนาท พบว่าอัตราส่วนวัดความสามารถในการทำกำไรมีค่าร้อยละ 85 ซึ่งมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน แสดงว่า เกษตรกรที่ลงทุนทำสวนส้มโอมีความสามารถในการทำกำไร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การเพาะปลูกส้มโอพันธุ์ทองดี ช่วงปีที่ 1-4 ยังไม่มีผลผลิตของส้มโอจึงไม่ก่อให้เกิดรายได้/ผลตอบแทน ดังนั้นเกษตรกรควรปลูกพืชชนิดอื่นที่เหมาะสม เพื่อสร้างรายได้เสริมในช่วงที่ผลผลิตยังไม่ออกสู่ตลาด
2. ช่วงปีที่ 11-15 ส้มโอพันธุ์ทองดีให้ผลผลิตจำนวนมาก เกษตรกรควรรวมกลุ่มเพื่อหาตลาดรองรับผลผลิตและสร้างอำนาจต่อรองจากการกดราคาของพ่อค้าคนกลาง (ล้ง) หรือผู้ส่งออก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การส่งเสริมเกษตรกรด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายส้มโอในจังหวัดนครปฐม

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี เวทยาวงศ์. (2551). การวิเคราะห์ระยะเวลาที่เหมาะสมในการปลูกทดแทนส้มโอและความคุ้มค่าทางการเงินของการลงทุนทำสวนส้มโอ ในอำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์. (2555). การเงินธุรกิจ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- นันทพร พิทยะ และคณะ. (2555). การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.
- นงนุช อังยุริกุล. (2550). เศรษฐกิจการผลิตและการตลาดส้มโอในภาคกลาง. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประชาชาติธุรกิจ เศรษฐกิจในประเทศ. "ญี่ปุ่น" ไฟเขียวนำเข้า "ส้มโอไทย" ผลผลิตไม่พอขายต่างชาติแห่ซื้อ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560, จาก https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1484488019.
- มัลลิกา จินดาจ้านง. (2554). การวิเคราะห์ทางการเงินของธุรกิจสวนส้มโอเพื่อส่งออก อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการเกษตรมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปริญญารัตน์ อุดม. (2558). "การวิเคราะห์ความคุ้มค่าการลงทุนทางการเงินและความเสี่ยงของการผลิตส้มโอพันธุ์ทองดีในจังหวัดชัยภูมิ". วารสารแก่นเกษตร. 43(1) : 253-259.
- ศदानันท์ กมลรัตน์กุล. (2553). ต้นทุนและผลตอบแทนในการรวบรวมผลผลิตส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาของสหกรณ์การเกษตรมโนรมย์ จำกัด จังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมส่งเสริมการเกษตร. (2559). การปลูกพืช. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559, จาก <http://production.doae.go.th>.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2558). สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้าปี 2558. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2551). การบัญชีต้นทุน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.
- อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์. (2550). การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

